

creative
skills
europe

Evropská platforma pro vzdělávání a školení
v audiovizuálním sektoru a sektoru živých vystoupení

SPOJUJEME SÍLY FINANCOVÁNÍ NAŠICH POTŘEB ŠKOLENÍ

Doporučení pro rozvoj programů financování
školení v kreativním sektoru

Řada Creative Skills Europe

Pět cílených publikací pro inspiraci podniků a profesionálů z evropských kreativních sektorů k tomu, aby se zapojili do školení a rozvíjeli řešení uzpůsobená pro rozvoj dovedností a řízení profesní dráhy.

- **O krok napřed – školení pro inovace**

Správné praxe rozvoje dovedností v Evropě podporující strukturální transformace kreativních sektorů

- **Sázka na jistotu – rozvoj školení a pracovní síly**

Sada nástrojů pro rozvoj personálních řešení podporující investice do dovedností v kreativním sektoru

- **Je to nový svět – školení v digitální éře a pro ni**

Příklady úspěšných programů a nástrojů pro kreativní profesionály v digitálním prostředí

- **Spojujeme síly – financování našich potřeb školení**

Doporučení pro rozvoj programů financování školení v kreativním sektoru

- **Plodná spolupráce – přístup ke školení prostřednictvím sociálního dialogu**

Příklady iniciativ sociálních partnerů, jež podporují rozvoj dovedností a profesní dráhy v evropských kreativních sektorech

Publikace připravila Daphne Tepperová, projektová ředitelka, Creative Skills Europe

Grafický návrh: Laurence Dierickx

Vydáno v březnu 2019

*Projekt byl podpořen Evropskou komisí.
Tato publikace odráží pouze názory autorů
a Komise neručí za jakékoli použití informací
v ní obsažených.*

Úvod

Zajistit, aby byli profesionálové vybaveni správnou sadou dovedností proto, aby mohli čelit současným a budoucím výzvám, je klíčové jak pro přežití podniků, tak pro zajištění profesních drah jednotlivců.

Na evropské a národní úrovni zaujal rozvoj dovedností ústřední místo ve strategiích veřejných politik s cílem bojovat s nezaměstnaností a chránit kvalitu a konkurenceschopnost našich ekonomik. Profesní školení je však komplexní oblastí aktivit, které vyžadují zapojení různých zúčastněných stran a neustálé povědomí o vývoji a potřebách v terénu.

Creative Skills Europe, evropská platforma pro vzdělávání a školení v audiovizuálním sektoru a sektoru živých vystoupení, je projekt, jenž si klade za cíl sběr informací a rozvoj nástrojů, které sektoru pomohou, aby dovednosti uzpůsobil realitě daného oboru.

Platforma Creative Skills Europe, organizovaná partnerskými evropskými odborovými svazy, zaměstnaneckými organizacemi a národními dovednostními institucemi, staví na znalostech sektoru o jeho vlastním vývoji a potřebách. Snažila se o vytvoření synergie na národní a evropské úrovni a inspirování nových druhů aktivit, jak na firemní úrovni, tak kolektivním způsobem na úrovni sektoru. Jejím cílem bylo rozvířit diskusi o potřebách rozvoje dovedností v našem sektoru a podpořit iniciativy, které na tyto potřeby reagovaly.

Po první fázi aktivit (2014–2016), jež vedla k rozpoznání klíčových trendů majících vliv na dovednosti a kompetence v našich sektorech, jsme se rozhodli vést spolupráci z pohledu konkrétních potřeb vyplývajících z daného oboru.

V letech 2017–2018 byly v různých evropských městech pořádány tematické workshopy na téma inovací, personálního managementu, digitálního prostředí a úlohy sociálního dialogu. Během těchto setkání byly sdíleny dostupné informace o našich trzích práce, byly studovány kvalitativní analýzy klíčových trendů a zúčastněným stranám, jež zastupovaly orgány, instituce a oborové zástupce činné ve vzdělávání a školení, byly představeny správné praxe dovednostních řešení.

Hlavní výsledky těchto výměn jsou představeny v uvedené řadě publikací.

Hledání správných mechanismů pro financování našich školicích potřeb

Pro řadu organizací v audiovizuálním sektoru a sektoru živých vystoupení je vývoj školicích aktivit značnou investicí, protože jsou s ním spojené vynaložené náklady a čas.

Porozumění potřebě dovedností, určení správné nabídky školení, zohlednění času potřebného na školení a financování samotných školicích aktivit, přestože mohou být považovány za vysoce relevantní, může některé organizace odradit, zejména ty malé, které již fungují v napjatém harmonogramu.

Rozvoj dovedností, jež je zejména v kulturním a kreativním odvětví pod vlivem digitalizace, je však uznáván coby klíčový pro udržitelnost a další vývoj našich sektorů a ukázalo se, že přináší společnostem, které se mu věnovaly, návratnost vynaložených investic.

Zahrnutí školení do našeho strategického uvažování znamená zavedení hodnocení dovedností a diskuzí o rozvoji dovedností do všech našich aktivit, a též nalezení řešení financování našich různých školicích potřeb.

Protože jsou naše sektory složeny z omezeného počtu velkých zaměstnavatelů vedle konstelace malých podniků a velkého a zvyšujícího se počtu nezávislých pracovníků (živnostníků, pracovníků na volné noze atd.), jsou sektorová partnerství cestou, kterou je vhodné se vydat, aby byl co největšímu počtu profesionálů během jejich profesní dráhy umožněn přístup ke školení.

Pokud neexistuje jediné řešení, které by vyhovovalo všem potřebám v různých národních kontextech a kreativních podsektorech, je možné čerpat inspiraci z iniciativ, jež byly pokusně realizovány v nedávných letech v různých evropských zemích.

Prokazují, že podpora profesionálů v hodnocení jejich dovedností a získávání nových může mít různou podobu a rozsah. Iniciativy mohou reagovat na krátkodobé potřeby, nebo hledět na dlouhodobý vývoj sektoru a individuálních profesních cest, a mohou být dražší, nebo levnější.

Většinou ukazují, že řešení existují a že by tato řešení měla být našimi sektory v evropských zemích využívána systematictěji.

Dovednostní řešení: inspirace z Evropy

Sdružování zdrojů zaměstnavatelů: Investiční fond pro dovednosti ve Spojeném království

ScreenSkills je odvětvím zřízená instituce pro dovednosti v britských odvětvích pracujících pro obrazovky – v animaci, filmu, hrách, televizní produkci, včetně dětské televize a prestižní televize, VFX a imerzivní technologii.

Klíčovým zdrojem příjmu je pro organizaci investiční fond pro dovednosti, do nějž přispívá dané odvětví. ScreenSkills spravuje Fond pro dovednosti ve filmu, Fond pro dovednosti v animaci, Fond pro dovednosti v prestižní televizi, Fond pro dovednosti v dětské televizi a Fond pro dovednosti v televizi.

Fondy jsou určeny k podpoře nových pracovníků, a též zkušených profesionálů, kteří působí ve všech částech hodnotového řetězce, včetně produkce, postprodukce, výstav a distribuce. Platby do těchto fondů též ukazují, že produkce a společnosti uznávají výzvy, kterým čelí převážně pracovníci na volné noze, a jsou ochotny jim pomoci se s nimi vypořádat. Každý fond má trochu jiná pravidla a cíle.

Fond pro dovednosti ve filmu, běžně známý též jako filmová daň, funguje od roku 1999. Filmové produkce jakékoli velikosti, které natáčejí ve Spojeném království, jsou vybízeny k příspěvku ve výši 0,5 % jejich jádrových výdajů v Británii – až do maximální výše příspěvku 41.800 liber v roce 2018/19, s každoročním navyšováním. Projekty, jež jsou financovány z veřejných zdrojů, mají povinnost přispívat do fondu coby podmínku pro přístup k investicím. Fond podporuje různé aktivity, včetně programu umístování školených (Trainee Finder), stipendia pro zvyšování dovedností filmových profesionálů a dotovaných školení. Investice sledují cíle diverzity a inkluze. Např. poslední kohorta pracovníků přijatých do programu Trainee Finder) byla tvořena z 66 % ženami, z čehož 60 % byly ženy situované mimo Londýn a 20 % černošského, asijského nebo minoritního etnika (BAME).

Následně byly založeny další fondy pro dovednosti a zavedeny nové daňové úlevy. Jsou provozovány podobným způsobem jako Fond pro dovednosti ve filmu.

Fond pro dovednosti v prestižní televizi, jenž se týká televizní produkce s výrobními náklady nad 1 milion liber na vysílací hodinu, byl založen v roce 2013 a od té doby investoval více než 11 milionů liber na podporu dovedností a školení pro prestižní televizní produkci. Fond pro dovednosti v animaci byl též založen v roce 2013 a Fond pro dovednosti v dětské televizi jej následoval v roce 2015.

Fond pro dovednosti v televizi je výsledkem dohody mezi britskými vysílateli, že budou investovat do školení pro televizní pracovníky na volné noze. V současné době do něj přispívají BBC, Channel 4 a Channel 5. Od svého založení v roce 2006 fond investoval více než 10,4 milionu liber do tohoto odvětví prostřednictvím různých finančních iniciativ, jako je např. program pro producenty seriálů nebo program pro rozvoj diverzifikovanější pracovní síly. Rozhodnutí o způsobu vydávání fondů jsou činěna radami pro dovednosti, jež se skládají z oborových lídrů v daném sektoru.

Vedle toho, že ScreenSkills řídí fondy pro dovednosti v tomto odvětví, vzniklé z příspěvků zaměstnavatelů, účastní se také partnerství.

Pro více informací:

<https://www.screenskills.com/screen-industries/>

Regionální organizace otevřená všem: Kulturakademin ve Švédsku

Kulturakademin je školicí program pro profesionály ve filmu, televizi a múzických uměních v západní oblasti Švédska. Zajišťuje kurzy, dílny a přednášky zdarma pro všechny účastníky, včetně pracovníků na volné noze, kteří tvoří velmi důležitou část pracovní síly.

Kulturakademin je neziskovou organizací. Je řízen regionálním filmovým fondem (Film i Väst), Gothenburgskou operou, Gothenburgským symfonickým orchestrem, a divadly Folkteatern, Regionteater Väst a Teater Halland. Organizace má též strategické a obchodní rady, které se skládají z organizací napříč západošvédským kulturním sektorem (vzdělávacích a kulturních institucí, komerčních divadel, nezávislých uskupení, sociálních partnerů pro film a divadlo, regionálních kanceláří švédské televize atd.).

Vedle bohatého katalogu individuálních školicích sezení spustil Kulturakademin online platformu K-play, jež poskytuje bezplatný přístup k podcastům a webcastům.

Program Kulturakademin je financován Regionální kulturní komisí a Regionální rozvojovou komisí. Je zářným příkladem sektorového partnerství, jež bylo umožněno díky veřejné podpoře.

Pro více informací:

<https://www.kulturakademin.com/>

Přizpůsobení stávajících programů napříč sektory: INTER.MEZZO v Belgii

INTER.MEZZO je koučinkový projekt pro profesní dráhu realizovaný Sociálním fondem pro sektor živých vystoupení (Sociaal Fonds Podiumkunsten, SFP) ve vlámsky hovořící části Belgie. SFP je spravován sociálními partnery (asociacemi zaměstnavatelů a odborovými svazy) a jeho celkovým posláním je podpora rozvoje dovedností a zaměstnanosti v sektoru múzickým umění a v sektoru hudby.

INTER.MEZZO je příkladem sektorového přizpůsobení obecného programu realizovaného ve Vlámku na podporu jednotlivců a jejich profesního rozvoje. Prostřednictvím obecných programů dostávají jednotlivci (zaměstnanci a živnostníci) profesní vouchery, které mohou využít ve vyznačených profesních centrech k získání profesního poradenství.

Proto, aby profesionálové v sektoru, původně tanečníci podstupující změny, ale později všechny druhy profesí v sektoru, získali příslušnou podporu, je SFP uznáván coby vyznačené profesní centrum a vyvinul sdružený zdroj odborníků vybavených správným porozuměním chodu sektoru a jeho potřebám.

SFP též vyvinul přizpůsobený model financování, ve kterém vedle příspěvků z obecného voucherového systému dostává podporu z ministerstva kultury.

Pro více informací:

<https://podiumkunsten.be/index.php/loopbaan/loopbaanbegeleiding/intermezzo/319>

Školící příležitosti v EU: program Kreativní Evropa

Program Kreativní Evropa je program financovaný Evropskou unií konkrétně věnovaný podpoře kulturního a kreativního průmyslu. Skládá se ze dvou podprogramů: první z nich se soustředí na kulturní iniciativy, a druhý na audiovizuální sektor. Jeho odnož napříč sektory zahrnuje Garanční zařízení a podporuje nadnárodní politiku spolupráce.

Aktuální program Kreativní Evropa byl spuštěn v roce 2014 a poběží do roku 2020. Jeho audiovizuální odnož (nazvaná MEDIA) realizovala řadu aktivit věnovanou školením. Další kolo obdobných příležitostí k financování školících aktivit bude v rámci následného programu Kreativní Evropa v roce 2021. Dovednosti by měly zůstat důležitým cílem budoucího programu, jenž je v současné době v jednání v rámci celkové dohody o rozpočtu Evropské unie v letech 2021–2027.

Ostatní programy financování EU mohou být též využity zúčastněnými stranami v kulturním a kreativním sektoru k rozvinutí školících strategií či aktivit, jako jsou např. Erasmus + (vzdělávání a školení), Horizont (výzkum) či Evropský sociální fond a Evropský regionální rozvojový fond.

Pro více informací:

<http://ec.europa.eu/programmes/creative-europe/projects/>

https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/node_en

<https://ec.europa.eu/programmes/horizon2020/>

<http://ec.europa.eu/esf/home.jsp>

https://ec.europa.eu/regional_policy/en/funding/erdf/

Školení k posílení hlasu pluralitních médií: Mediacademie v Belgii

MheMediacademie byla založena v roce 2011 zastřešujícími organizacemi vlámského tiskového sektoru ke zlepšení nabídky mediálně orientovaných kurzů. V roce 2013 byla iniciativa rozšířena na audiovizuální sektor.

Od roku 2017 tyto dva projekty existují vedle sebe. Mediacademie Journalistiek (která také pokrývá online média) a Mediacademie Audiovisual.

V roce 2018 udělila vlámská vláda této iniciativě jeden milion eur s cílem ochrany sektoru pluralitních médií pomocí školících aktivit.

Mediarte, Sociální fond audiovizuálního sektoru a sektoru filmové produkce v Belgii, řídí audiovizuální oddělení Mediacademie. Poskytuje přístup k velkému množství školících programů zajišťovaných externími poskytovateli, a to ve formě databáze kombinovaného studia. Nabízí finanční podporu studijním iniciativám. Experimentuje též s novými studijními formáty, jako je „mediacafé,“ neformální networkingová událost zacílená na postižení vývoje v sektoru formou případů z reálného života a příkladů správné praxe.

Pro více informací:

<https://www.mediarte.be/nl/tag/mediacademie-0>

Co si můžeme odnést a výhled do budoucna

1. Identifikace stávajících programů na národní a evropské úrovni

Jak bylo ukázáno na předchozích stránkách, školicí příležitosti pro profesionály v kreativním sektoru již v různých zemích existují a další kurzy a programy byly založeny díky evropskému financování.

Stále větší počet univerzit a uměleckých institucí v Evropě též rozvíjí svoji nabídku programů celoživotního učení.

K dispozici jsou též další platformy online učení specificky věnované rozvoji dovedností kulturních a kreativních profesionálů. Většina z nich nabízí svůj obsah zdarma.

Určení relevantních školicích programů reagujících na dané potřeby dovedností je tedy snazší a méně nákladné, než by se zdálo.

Jako první místo, které při svém vyhledávání navštívíte, si zvolte webovou stránku Creative Skills Europe: <http://www.creativeskillseurope.eu>

2. Zkoumání různých příležitostí financování

Vzávislosti na lokálním a/nebo národním kontextu, velikosti odvětví a existenci příslušných programů a nástrojů napříč sektorem, mohou být různé možnosti financování školicích aktivit již dostupné.

Školicí řešení mohou být navržena jako jednorázové akce reagující na aktuální potřeby, nebo jako stabilnější mechanismy, jež umožní udržitelné investice sektoru do dovedností. Vytvoření dlouhodobých fondů školení též zjednoduší rozvoj odbornosti sektoru ve smyslu školicích potřeb souvisejících s prací a schopnosti sektoru lépe rozumět změnám a předvídat je.

Prizpůsobení existujících programů potřebám sektoru, či usnadnění přístupu k těmto programům profesionálům z našich sektorů, může být též chytrou investicí do budoucna, která nevyžaduje příliš mnoho investic z našich vlastních zdrojů.

3. Započetí konverzace s vrstevníky a zapojení sektoru vzdělávání

Pouze omezený počet organizací v evropském audiovizuálním sektoru a sektoru živých vystoupení si může dovolit vytvořit svá vlastní školení. Sektorová partnerství jsou tedy tou správnou cestou.

Sdílení odbornosti na úrovni sektoru ohledně klíčových změn, jež mají dopad na naše aktivity, rozvoj vzhledu do potřeb dovedností, jež budou klíčové pro naše organizace v následujících letech, a sdružování zdrojů za účelem navrhování a financování těch správných školicích programů, které by reagovaly na naše potřeby, dává rozhodně smysl a mělo by být podporováno v dalších evropských zemích a regionech.

Udržování pravidelných kontaktů a diskuzí se vzdělávacími institucemi by mělo být též prioritou programu sektoru proto, aby došlo k posílení synergií, zlepšení kvality studijních plánů a zlepšení profesních vyhlídek.

4. Získání veřejné podpory odpovídající investicím sektoru

Příklady iniciativ sektoru na poli profesního školení, jež získávají odpovídající podporu z veřejných financí, jsou početné a ukazuje se jejich efektivita.

Podpora profesního školení za účelem konsolidace profesní dráhy a zvýšení výkonu firem je strategickou prioritou Evropské unie a je v jádru většiny hospodářských politik členských států.

Při pohledu na složení sektorově specifických školicích programů bychom měli koordinovat naše požadavky s ostatními zúčastněnými stranami sektoru (institucemi a zástupci odvětví) a obracet se na rozhodovatele na místní regionální a národní úrovni.

Creative Skills Europe, evropská platforma pro vzdělávání a školení v audiovizuálním sektoru a sektoru živých vystoupení, je společným projektem řízeným sociálními partnery z evropských Výborů pro sociální dialog v audiovizuálním sektoru a sektoru živých vystoupení:

- CEPI - Evropská asociace pro audiovizuální produkci
- EBU - Evropský svaz vysílatelů
- EFJ - Evropská federace novinářů
- EURO-MEI - mediální, zábavní a umělecký sektor organizace UNI Europa
- FIA - Mezinárodní herecká federace
- FIM - Mezinárodní federace hudebníků
- Pearle* - Live Performance Europe (Asociace zaměstnavatelů v múzických uměních League Europe)

Creative Skills Europe se též těší podpoře a odbornému přispění těchto národních organizací:

- mediarte.be, Fonds Social du Secteur Audiovisuel & Fonds Social de la Production de films / Sociaal Fonds voor de Audiovisuele sector & Fonds voor de filmproductie (Belgie)
- Sociaal Fonds Podiumkunsten (Belgie)
- Commission Paritaire Nationale Emploi Formation Audiovisuel (Francie)
- Commission Paritaire Nationale Emploi Formation Spectacle Vivant (Francie)
- GOC, odborné centrum pro kreativní průmysl (Nizozemí)
- ScreenSkills (Spojené království)
- Creative & Cultural Skills (Spojené království)
- Kariérní a přechodové středisko služeb Univerzity umění v Berlíně (Německo)
- Německá společnosti pro divadelní techniky / Deutsche Theatertechnische Gesellschaft DTHG (Německo)
- Kulturakademin (Švédsko)

S finanční podporou Evropské unie

Evropská platforma pro vzdělávání a školení
v audiovizuálním sektoru a sektoru živých vystoupení